Scrisori ale Părintelui Serafim
către naşii săi

Prefață

Eugene Rose, viitorul ieromonah Serafim, manifesta o puternică atracție către frumos, pe care l-a găsit deplin în ceea ce a numit mai târziu „savoarea Ortodoxiei". Frumosul şi o căutare dedicată adevărului i-au dominat viața intelectuală şi cea duhovnicească. În acelaşi timp, avea o inimă plină de compasiune şi de dragoste. Întâlnirea sa cu Hristos nu a fost una intelectuala, ci un salt al credinței – un act de iubire, pur şi simplu.

Acesta este şi felul în care a ajuns să iubească Rusia, poporul rus, Biserica Ortodoxă Rusă din afara Rusiei şi, nu în cele din urmă, pe țarul Nicolae al II-lea, Mucenicul. În general, găsea că ruşii sunt mai profunzi din punct de vedere psihologic, mai sinceri şi mai calzi decât alții, şi cu o înclinație religioasă şi mistică.

La contactul său inițial cu ortodoxia, printr-o slujbă pascală ținută la Vechea Catedrală din San Francisco, a trăit o frântură de creştinism apostolic. Covârşit de frumusețea slujbelor ortodoxe ruseşti, a declarat: „Acum sunt acasă". De atunci, o profunda sete duhovnicească a sporit continuu într-însul. S-a predat lui Hristos cu desăvârşire, fără rezerve, schimbând treptat totul din viața sa, pe măsură ce trecea de la deşertăciunea lumească la ascetismul creştin.

Acesta a fost momentul în care prietenul nostru comun, Gleb Podmoşenski, ne-a făcut cunoştință, şi curând am ajuns prieteni buni. Nu pot uita ochii săi blânzi şi totuşi pătrunzători, surâsul său, cumpătarea şi liniştea sa, calmul şi noblețea sa naturală. În contactele mele personale cu el, l-am cunoscut ca fiind un om educat, de o cultura vastă, vorbitor de franceză, germană şi rusă. Mai cunoştea chineza şi japoneza (mi-a dat manualul său de japoneză, ce m-a îndemnat să studiez vreme de mulți ani această limbă). Dascălii săi l-au recunoscut ca fiind un student de excepție. Înzestrat la lingvistică, a mai studiat şi ştiințele, excelând în domeniul ştiințelor naturii. Îi plăceau muzica, literatura şi poezia, având o apreciere deosebită pentru Dickens. Iubea natura şi animalele, era un sportiv înnăscut şi, ca tânăr, îndrăgea sporturile. Era, de asemenea, o fire practică: putea repara un automobil, putea face tot felul de reparații simple, şi chiar construi o casă!

Eugene avea tărie, dar era timid. De vreme ce nu cunoştea pe nimeni dintre tinerii cugetători ortodocşi din zona San Francisco-ului, l-am prezentat prietenilor mei. Anii `60 erau perioada unei mari renaşteri ortodoxe ruse în acel oraş, atât religioasă, cât şi culturală. De pildă, aveau loc întâlniri în locuințele *Umoliubț*-ilor (Iubitorii de înțelepciune), cu o orientare filosofică, dar şi religioasă. Şi erau numeroase personalități remarcabile – clerici, scriitori, artişti. Nucleul acestei renaşteri era, desigur, Sfântul Ioan (Maximovici), împreună cu alți episcopi remarcabili, cu toții fiind legați de tradițiile spirituale ale vechii Rusii. A fost un mare privilegiu să te afli acolo, în vremea aceea!

În aceste împrejurări deosebite, Eugene şi cu mine ne întâlneam adesea. Purtam numeroase conversații. I-am citit cu glas tare şi i-am tradus câteva texte clasice ale spiritualității ruse. Lua parte cu credincioşie la cât de multe slujbe putea, învățând cu repeziciune să citească şi să cânte fluent în slavona bisericească.

Chiar înainte de a se converti la ortodoxie, în 1962, mi-a cerut să îi fiu nas, iar mamei mele, Svetlana Andrault de Langeron, să îi fie naşă. Catalizatorul convertirii sale a fost Sfântul Ioan, ce fusese trimis la San Francisco pentru a construi noua Catedrală rusă, închinată icoanei Doamnei noastre, Bucuria tuturor celor necăjiți. Sfântul Ioan era un ascet: nu dormea niciodată în pat, şi, atunci când nu lua parte la slujbele bisericii, îşi petrecea vremea păstorindu-i pe cei săraci, pe cei asupriți, pe cei bolnavi, şi pe cei aflați în închisori. S-au petrecut multe minuni prin mijlocirea sa. Cei ce l-au cunoscut, care i-au primit ajutorul sau au beneficiat de dragostea sa, l-au iubit din inima, drept răsplată, şi au devenit profund ataşați de el. Eugene era unul dintre aceştia.

În 1969, la trei ani de la adormirea Sfântului Ioan, Eugene s-a retras într-o pustietate montană de lângă Platina, California, împreună cu Gleb (viitorul Stareț Gherman). Acolo a ajutat la construirea unui mic schit: câteva clădiri micuțe, modeste, unde, îmbrățişând viața monahală, a viețuit pe deplin mulțumit, fără căldură sau electricitate, fără telefon sau apă curentă, până la răposarea sa, petrecută după numai doisprezece ani scurți, în plinătatea darurilor sale intelectuale şi spirituale. Lui, dragului meu fin şi prieten, de veşnică pomenire, i se potrivesc cu adevărat următoarele cuvinte ale Cărții Înțelepciunii:

> Cel drept, chiar când apucă să moară mai devreme, dă de odihnă. Bătrânețile cinstite nu sunt cele aduse de o viață lungă, nici nu le măsori după numărul anilor. Înțelepciunea este la om adevărata căruntețe... Plăcut fiind lui Dumnezeu, Domnul l-a iubit şi, fiindcă trăia între păcătoşi, l-a mutat de pe pământ... Ajungând curând la desăvârşire, dreptul a apucat ani îndelungați: sufletul lui era plăcut lui Dumnezeu, pentru aceasta Domnul S-a grăbit să-l scoată din mijlocul răutății. (Cartea Înțelepciunii lui Solomon 4:7-11, 13-14)

Dimitri Andrault de Langeron
Liberty Corner, New Jersey

20 dec./2 ian. [1964]

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Te felicit din toată inima, cu ocazia acestui mare Praznic al Naşterii Domnului. Îți ducem lipsa în San Francisco, dar sunt bucuros să aud de la mama ta că o duci bine în New York. J[1] şi cu mine suntem bine şi, deocamdată, nu suferim prea mult din pricina şomajului. Eu lucrez cam o zi pe săptămână, şi primesc şi ajutorul de şomaj. Pentru viitor, sunt optimist în ceea ce priveşte proiectul pe care J ți l-a menționat deja, ce va implica o mică librărie şi (nădăjduim) alte câteva lucruri. Acesta ar trebui să demareze în decursul a câtorva luni, şi dacă izbuteşte, ne va oferi un venit foarte modest şi ne va îngădui să ne închinăm întregul nostru timp răspândirii Ortodoxiei. A fost inițial ideea lui Gleb[2], şi ar trebui sa reuşească, dacă îi menținem imaginația foarte activă pe tărâmul realităților practice! Îți voi spune mai multe atunci când planurile noastre vor deveni mai clare. Roagă-te pentru proiectul nostru, căci, dacă este voia lui Dumnezeu, ar putea folosi duhovniceşte pe mulți. În prezent, alcătuim o listă de expediere prin poştă. Orice nume ai putea adăuga la ea, fie că sunt americani interesați de ortodoxie, ori ruşi cititori de engleză, ar fi extrem de binevenit.

Sunt sigur că cunoşti toate ştirile bisericeşti din San Francisco. Din nefericire, întreaga poveste[3] este departe de a se fi sfârşit, dar cu rugăciune şi preocupare îndeajunsă pentru viața duhovnicească, nu ar trebui sa ne temem de nimic, nici chiar de întâmplări mult mai rele decât cele deja petrecute. Trec zilnic pe la noul Sobor, şi un progres, deşi încet, a devenit acum vizibil, de la o zi la alta, ceea ce este foarte încurajator. Duminica aceasta, *Umoliubții*[4] s-au întâlnit iarăşi. VW citeşte o lucrare despre Bergson, ce ar trebui să fie destul de interesantă. (Îmi va oferi şi o practică bună pentru rusa mea, care se îmbunătățeşte).

Săptămâna trecută am fost în Carmel, şi am petrecut câteva zile plăcute, căutând ciuperci împreună cu Gleb şi mama sa, prin pădurile din preajma casei lor. Până atunci, eram îngrozit mereu de ciupercile sălbatice, dar am descoperit că exista multe soiuri ce sunt şi delicioase, şi uşor (şi sigur) de identificat. J şi cu mine plănuim să mergem sâmbăta aceasta la Marin County, ca să căutăm câteva. Cunoaşterea ciupercilor ar putea fi foarte prețioasă pentru nişte viețuitori la schit, aşa cum ar putea fi cândva unul sau ambii dintre noi.

Sunt de acord cu tine că Conciliul de la Vatican nu a realizat nimic; mai rău decât atât, cred că se îndreaptă tocmai în direcția greşită, înspre adaptarea şi compromisul deplin cu lumescul. Greşelile lui Ioan XXII ar putea fi înțelese ca rodul naivității sale, dar actualul Papă nu îmi pare a fi nimic altceva decât un foarte inteligent politician. Aproape am terminat un eseu lung asupra duhului Romei contemporane, şi nădăjduiesc să îi trezesc interesul păr. Constantin[5] spre a-l publica în curând.

„Bogoslovski Kurs”[6] mai are doar o lecție până la sfârşitul anului întâi, şi în trei săptămâni va începe anul al doilea. Am reuşit să particip la majoritatea întâlnirilor şi ele au devenit, cel puțin, mai interesante decât înainte. Par. Leonid[7], apropo, a început în cele din urma, primul capitol al Facerii, iar acum e aproape de sfârşit. Frecvența a fost cam aceeaşi ca mai înainte, în jur de cincisprezece persoane.

[1] Un tânăr, convertit si el la Ortodoxie, cu care Eugene împărțea un apartament.
[2] Podmoşenski, Părintele Gherman in monahism.
[3] Au existat neînțelegeri dureroase privind construirea noii catedrale.
[4] Vezi prefața.
[5] Arhimandritul Constantin Zaițev (†1975), vreme de 25 de ani editor al *Pravoslavnaia Rus* (Rusia Ortodoxa), Jordanville, NY
[6] O serie de prelegeri asupra diferitor subiecte teologice.
[7] Par. Leonid Upşinski

J şi cu mine am petrecut câteva după-amieze foarte plăcute împreună cu mama ta şi aşteptăm să o revedem, în săptămâna Crăciunului. Mama ta trebuie să-ţi fi spus despre întâlnirea pe care am avut-o cu doamna ce locuieşte cu dansa. Cu adevărat, pentru cei ce iau Ortodoxia în serios, se găseşte de făcut oriunde lucrarea duhovnicească, atât printre bătrânii ruşi, cât şi printre tinerii americani.

Mă apropii acum de capătul celui de-al doilea an al meu ca un creştin ortodox, şi dacă acum sunt – nu vrednic de ortodoxie, căci nimeni nu poate fi vrednic de ea – ci cel puţin îndreptat în direcţia cea bună, îţi datorez o recunoştinţă enormă pentru ajutorul acordat. Prietenia şi modelul tău duhovnicesc au fost de mare importanţă în a mă aşeza pe calea ortodoxă cea dreaptă. Pot numai nădăjdui că se vor mai găsi ortodocşi care să poarte o asemenea grijă „copiilor" lor duhovniceşti, când convertirile americanilor la Ortodoxie vor fi mai dese, aşa precum cred eu. Doar prin astfel de legături duhovniceşti directe şi modele, pot nădăjdui convertiţii la ortodoxie din America să păstreze plinătatea Ortodoxiei şi să evite obişnuitele curse ale destinderii şi modernizării.

Cu cele mai bune urări ţie şi Irinei, cu ocazia acestor zile de sărbătoare şi în anul ce vine, cerându-ţi rugăciunile,
Fratele tău în Hristos,
Eugene

19 sept./2 oct. 1964

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Primeşte-mi sincerele felicitări cu ocazia căsătoriei tale; îmi închipui că trebuie să fie nişte zile foarte fericite pentru voi. Fie ca Domnul nostru şi Prea Sfânta Sa Maică să vă ocrotească în veci şi să vă binecuvinteze să Îi slujiţi împreună. Te rog, transmite-i felicitările mele şi Irinei.

Aici, în San Francisco, construcţia noii biserici progresează. Exteriorul este acum terminat, exceptând mozaicul de pe pereţi şi aurul cupolelor; acestea vor fi începute într-o zi sau două. Toata lumea deja se minunează de clădire; cu cât va mai fi de minunată atunci când va fi terminată pe de-a-ntregul.

Micile noastre proiecte progresează şi ele. Afacerea se îmbunătăţeşte treptat, şi nu peste multă vreme vom putea spune că magazinul este un „succes". Ce este mai important, săptămâna trecută am cumpărat o mică presă tipografică (va tipări două pagini deodată), şi foarte curând vor ieşi primele noastre publicaţii. Vor avea prioritate treburile practice – câteva rânduri de cărţi si icoane. Dar mai apoi, nădăjduim înainte de sfârşitul anului, va fi gata primul număr al unui ziar ortodox în engleza, ce va continua apoi să apară din două în două luni. De asemenea, până când va fi isprăvită Catedrala, nădăjduim să avem tipărită o broşură (cu câteva ilustraţii) despre noua Catedrală. Deja mulţi oameni (preponderent ne-ortodocşi) s-au oprit pe la magazin ca sa întrebe despre ea, şi ar fi bine să avem o prezentare demnă de încredere asupra subiectului. Iar apoi, mai sunt nenumărate alte broşuri şi cărticele ce trebuie tipărite. Îţi voi spune câteva din planurile noastre referitoare la acestea, o dată ce vom începe. Mai sunt şi câteva mici lucrări în rusă pe care le vom tipări; de fapt I.M. Konţevici [sic] a promis că ne va ajuta, dacă vom tipări câteva lucruri pentru el. Cu publicaţia noastră în engleză nădăjduim să ajungem un centru al inseminării informaţiei şi literaturii ortodoxe, încât să fie un loc unde oamenii să poată merge pentru a găsi un punct de vedere autentic ortodox, iar nu „noua" Ortodoxie ce este astăzi atât de răspândită. Nădăjduim ca Vlădica Ioan

să fie cenzorul nostru permanent. A venit ieri la magazin, la o zi după ce presa a fost livrată, şi a binecuvântat-o cu apa sfinţită.

Acum trebuie să mă întorc la magazin şi să pictez puţin. Nu va fi prea multă vreme de odihnă, de acum înainte! Văd în calendar (deşi, atunci când am început scrisoarea, nu mi-am dat seama) că duminică este praznicul Sfântului al cărui nume îl porţi, şi presupun că ar trebui să fie onomastica ta. Îţi prezint din nou felicitările mele.

Te rog, transmite-i salutări mamei tale. J vă trimite şi el complimente şi felicitări. Te rog să-mi scrii, şi spune-i mamei tale să-mi scrie. Şi roagă-te pentru noi. Fie ca Domnul nostru să ne arate tuturor calea spre a-I sluji.

Fratele tău în Hristos,

Eugene

18 feb./3 martie 1965

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Acum poţi vedea că sunt cel mai rău scriitor de scrisori cu putinţă! Şi eu am intenţionat de multă vreme să îţi scriu o scrisoare lungă, de dinaintea Crăciunului, dar mereu era prea puţin timp. Aşa că acum voi începe, în cele din urmă, şi voi scrie cât de mult voi putea.

Este deja prea târziu pentru a te felicita cu ocazia Crăciunului, mă tem, dar vă urez bucurie şi succes în anul ce vi se aşterne dinainte, ţie şi Irinei. Se apropie iarăşi postul, şi este vremea să pun deoparte câteva din poverile lumeşti cu care îngăduim vieţilor noastre să se umple. Slab precum sunt, deja oftez la gândul postirii si a *podvig*-ului [nevoinţelor] Postului, dar în acelaşi timp îi mulţumesc lui Dumnezeu că a lăsat aceste mijloace necesare de curăţire şi apropiere de Dânsul, fără de care am fi fost pierduţi. Potrivit ultimelor informaţii, din întâia zi a Postului vor începe în noul Sobor slujbele obişnuite, şi abia aştept să iau parte la ele zilnic, înainte şi după lucru. Lunea trecuta, mitropolitul Filaret s-a oprit în San Francisco, în drumul său spre New York, şi seara a avut loc o slujbă superbă în noul Sobor – vecernia şi un acatist al icoanei din Kursk. Au luat parte 16 preoţi şi probabil 100 de oameni. Interiorul Soborului încă nu este terminat – există doar un iconostas provizoriu cu patru icoane, şi abia săptămâna aceasta este pusă pardoseala de lemn. Exteriorul este aproape terminat, mai puţin marile icoane din mozaic. Este cu adevărat înălţător să văd această clădire magnifică în fiecare dimineaţă când vin la lucru, sau să zăresc ceva din ea când mă aflu prin vecinătate.

Am isprăvit în cele din urmă primul număr al revistei noastre, şi ţi-am trimis un exemplar. Nădăjduiesc că îmi vei trimite comentariile şi sugestiile tale. S-a dovedit mult mai bun decât ne aşteptam, dar cred că încă e loc de multe îmbunătăţiri. Îţi voi trimite şi nişte numere în plus. Poate ai putea lăsa câteva spre a fi vândute la Biserica Mănăstirii[1] – le putem da 40% din preţul exemplarelor vândute. În clipa de faţă, desigur, preocuparea noastră de bază este răspândirea revistei pe cât se poate mai departe.

Mă tem că nu cunosc pe nimeni care să aibă un magnetofon. Ar putea fi un schimb interesant între Coasta de Est şi cea de Vest, dar nu ştiu cum ar putea fi tratat de această parte.

Gleb şi cu mine am purtat câteva conversaţii interesante cu preoţii francezi, iar impresia noastră a fost că se află în primejdie de a se îndrepta într-o direcţie periculoasă, dacă nu găsesc o foarte bună călăuzire practică. Noul episcop[2] m-a impresionat mai mult ca filosof

[1] Manastirea de maici Novo-Diveievo, Spring Valley, NY

şi intelectual, decât ca orice altceva, şi câteva dintre ideile sale mi s-au părut puţin ciudate. Cu siguranţă, au cele mai bune intenţii, şi există un duh foarte bun printre membrii mai puţin intelectuali. Este nevoie de rugăciune, ca să poată găsi călăuzirea pentru a merge pe calea ortodoxa cea dreapta.

Părintele Mitrofan[3] mi-a lăsat o impresie cu totul diferita – din prima clipa în care l-am văzut, fără să ştiu cine era, am putut vedea ca era un adevărat preot ortodox şi unul „de-al nostru". Este, cu adevărat, un om al rugăciunii. A ţinut câteva slujbe în faţa icoanei *Neciaianaia Radost*[4], pe care o adusese de la Paris, şi au fost foarte mişcătoare, pline de duhul rugăciunii.

Sunt extrem de fericit să aud că ai o viaţă liniştită, plină de rugăciune şi de lecturi duhovniceşti. Cred că, în ziua de astăzi, problema principala a tuturor ortodocşilor nu este câtuşi de puţin cea a jurisdicţiilor, limbilor etc. (ele sunt importante, dar nu sunt chestiunea esenţială) – ci pur şi simplu, problema *oţerkovlenie*-i – a face din Biserica lui Hristos adevăratul centru al vieţii. Din nefericire, cred că exact aceasta este întrebarea pe care majoritatea ortodocşilor din America, din afara Bisericii noastre, o pierd din vedere şi o uita cu desăvârşire. Mitropolia tocmai a început să publice un ziar lunar, cu un scop „duhovnicesc" – dar, citindu-l, nu am găsit nici un articol de vreo valoare duhovnicească; este doar faţa exterioară a Ortodoxiei, iar nu inima. Nădăjduiesc ca revista noastră să slujească unui scop mai bun, mai ales de vreme ce se găsesc atât de puţine reviste de adevărată valoare duhovnicească, în limba engleză.

Chiar înainte de Crăciun, l-am isprăvit pe Sfântul Ioan Scararul[5], găsindu-l ca fiind de mare preţ. Este exact duhul de tărie ce lipseşte astăzi de peste tot.

Gleb încă lucrează în Monterey, dar vine la San Francisco în fiecare sfârşit de săptămână. Tiparitul îi face o plăcere imensă, dar mi-e frica că, în general, se află într-o stare mai curând agitată, şi va fi astfel până când va găsi în viaţă un loc aşezat. Cât despre mine, am fost prea ocupat cu lucrul la magazin şi cu tipăritul (şi editatul) ca să fiu în stare să mă gândesc la altceva. Scrierea cărţii mele[6] a fost amânată pentru o vreme, dar strâng idei şi nădăjduiesc să mă întorc la ea în curând.

Îţi trimit nişte tămâie de la Muntele Athos (una diferită de cea pe care am trimis-o mamei tale); cred că îţi va place. Dacă îmi aduc aminte bine, nu mai avem acum din cea de care ţi-am trimis anul trecut.

Te rog, scrie-mi curând şi îţi promit că voi răspunde mult mai prompt, data viitoare. Te rog, pomeneşte-mă în rugăciunile tale.

8/21 ianuarie 1966

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Zilele sfinte sunt acum aproape isprăvite, dar îţi urez tot binele şi pacea acestei perioade sfinte şi cele mai bune urări pentru noul an. Totul este bine aici, cu noi, deşi, ca de

---

[2] Episcopul Jean-Nectaire Kovalevski, consacrat de Sfântul Ioan (Maximovici) si de episcopul Teofil (Ionescu) al Bisericii româneşti din exil, la San Francisco in noiembrie 1964 pentru Biserica Ortodoxa Franceza, care s-a alăturat Bisericii Ortodoxe Ruse de peste hotare în 1959.

[3] Arhimandritul Mitrofan (Manuilov), †1985, un ucenic apropiat al Sfântului Ioan de Shanghai şi San Francisco, a slujit pentru mulţi ani la paraclisul Sf. Tihon de Zadonsk, unde se afla reşedinţa Sfântului Ioan.

[4] O icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, „Bucuria neaşteptată", acum aflată în biserica Sf. Iov de Pociaev, Mănăstirea Sfânta Treime, Jordanville, NY.

[5] Autorul (†603) *Scării raiului*.

[6] *Împărăţia omului şi împărăţia lui Dumnezeu*, o lucrare monumentala concepută în 1959 şi niciodată încheiată.

obicei, avem prea mult de muncă şi prea puţină organizare. Ediţia de Crăciun a *Cuvântului ortodox* încă nu este gata, dar nădăjduiesc să terminam o bună parte din ea în acest sfârşit de săptămână. Îţi mulţumesc pentru cuvintele de încurajare. În primul an, reacţia a fost una încurajatoare, făcându-ne să credem că merită toată osteneala.

Pentru anul următor, nu avem planuri noi. Se pare că nu este tocmai vremea potrivită pentru a se forma frăţia noastră monastica. Apropo, am discutat chestiunea aceasta cu episcopul Nectarie. E posibil ca mănăstirea sa să fie înfiinţată în curând, în Seattle, şi ne-a invitat, pe Gleb şi pe mine, să i ne alăturam când şi dacă putem; dar până acum suntem încă prea ocupaţi cu librăria şi cu revista. Când va veni vremea, Dumnezeu ne va arata calea spre a-I sluji cel mai bine. Aici în San Francisco, îl avem pe Vlădica Ioann [Sfântul Ioan] ca să ne călăuzească, şi, pentru momentul de faţă, este tot ceea ce avem nevoie.

În afară de librărie şi revistă, îmi petrec majoritatea timpului în biserică, unde alternez între citire şi cântatul în cor. Duminică dimineaţa îl ajut pe Părintele Nicolae (Dombrovski) cu slujba matinala (7 a.m.); este foarte convenabil pentru amândoi, căci locuim suficient de aproape ca să mergem pe jos până la biserică. Vlădica Ioann vrea ca slujba aceasta să fie, în cele din urmă, în întregime în engleză, astfel că vom mai avea ceva de planificat. De Anul Nou (pe stil nou) am avut o slujba completă în engleză. Gleb şi cu mine am fost corul, şi Vlădica a slujit cu trei sau patru preoţi. Nu a fost prea rău, pentru un început.

Îmi pare rău să aud de boala lui Nikoluşka[1]. Trebuie sa fie extrem de greu pentru tine şi Irina. Dar totul este precum voieşte Dumnezeu. Mă bucur să aud că acum este mai bine.

Te rog, transmite-i urările mele cele mai bune Irinei. Mă gândesc adesea la voi şi aştept cu nerăbdare ziua în care o voi putea întâlni, în cele din urmă, şi vă voi vedea după atâta vreme. Mi-ar place, cu siguranţă, să călătoresc către Coasta de Est, dar nu întrezăresc nici o perspectivă de ceva vreme. Scrie-mi, când vei avea ocazia, şi, te rog, trimite-mi orice materiale consideri potrivite *Cuvântului Ortodox* (în rusă sau în engleză) – discursurile Mitropolitului, de exemplu. Roagă-te pentru noi toţi.

... Hristos, fratele tău,
Eugene

4/18 mai 1966

Hristos a înviat!

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Am întârziat într-atât, încât îţi trimit felicitări de Paşti în preziua Praznicului Înălţării! În dimineaţa aceasta am avut o slujba frumoasă la Sobor, pentru *Otdania* Paştilor. S-au cântat toate ca la Paşti. Din nefericire, corul nostru a fost unul mic – doar Părintele Mitrofan şi cu mine – dar am încercat să dam tot ce puteam. De obicei, nici măcar nu izbutim să cântăm în aceeaşi cheie, dar astăzi am făcut-o destul de bine.

Toată lumea de aici e bine şi într-o dispoziţie bună. Ca de obicei, toţi avem de făcut multă treabă. Ultimul număr al revistei noastre a fost, dintr-o anume cauză, foarte dificil, dar acum suntem gata sa îl începem pe următorul şi ar trebui să-l terminam înainte de 1 iulie. Acesta va cuprinde viaţa şi câteva minuni ale Sf. Nectarie, un nou sfânt grec, care a murit în 1920. Căutăm întotdeauna noi articole – dacă ai ceva idei noi, te rog să ne scrii despre ele. Avem încă mult de învăţat despre tipărirea unei reviste, şi multe încă pot fi îmbunătăţite. Chiar acum, tipărim o serie de broşuri publicitare pe care le vom trimite (sau mai curând, LM

le va trimite, de vreme ce ea ne-a promis ca se va ocupa de expedierea lor) tuturor bisericilor ortodoxe din America si multor biblioteci.

De curând, J si cu mine ne-am mutat intr-un loc nou (vechiul nostru apartament a fost demolat): se găseşte la 2333 Clement, doar la două blocuri de noul Sobor. Avem o întreagă căsuță, pe partea opusa străzii – foarte liniştită şi foarte convenabilă. Când J va merge la mănăstire, o vom putea folosi pentru Frăția noastră. O pisicuța ne-a adoptat imediat ce ne-am mutat – venea mereu la uşa noastră, până când a trebuit să o primim înăuntru. Chiar acum doua zile, a făcut patru pisoi în camera noastră din spate. E într-adevăr o lecție pentru noi, felul în care animalele sălbatice au grijă de copiii lor. Pisoii sunt nişte lucruşoare sărăcuțe, oarbe, neajutorate, încrezându-se deplin mamei lor – iar ea nu ii dezamăgeşte niciodată.

Ca întotdeauna, Vlădica Ioann este o sursă de inspirație pentru toți. Are mereu cuvântul potrivit de povață. În biserică, îmi împart în continuare vremea între *kliros* şi cor. *Bogoslovskie Kursi* continua. Reuşesc, îndeobşte, să particip doar în nopțile de miercuri. Păr. Nicolae (Ponamariov) predă istoria Bisericii Ruse (a ajuns acum la Patriarhul Nikon şi Vechii Credincioşi); Păr. Nicolae Dombrovski predă Noul Testament (Epistolele Sf. Pavel); iar vlădica Ioann a terminat cursul asupra slujbelor Bisericii şi l-a început din nou. (Descopăr că înțeleg cu mult mai multe de data aceasta!)

Te rog, transmite-i salutarile mele cele mai calde Irinei. Nădăjduiesc că micul meu fin este bine, pe mai departe. Mă rog ca să fi petrecut zilele acestea în bucurii duhovniceşti. Roagă-te pentru mine, şi scrie-mi când ai timp.

Fratele tău în Hristos,
Eugene

17/30 iulie 1966

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Toata lumea credea că, cumva, dragul nostru Vlădica nu va muri niciodată, iar acum s-a dus dintr-o data. Dar în pierderea noastră avem şi un câştig, şi în tristețea noastră o bucurie; căci acum avem un sfânt care se roagă pentru noi, în fața Scaunului lui Dumnezeu.

Tot ce îmi doresc este să poți fi cu noi, ca să împărtăşim aceste zile sfinte. Toți cei ce trăiesc duhovniceşte aceste zile, nu doar jelesc. Căci, chiar şi în lacrimile noastre, există o asemenea bucurie, pe care nu o putem exprima în cuvinte. Mai ales în paraclisul de la subsol, unde este îngropat, există un puternic simțământ că Vlădica Ioan ne iubeşte şi ne ascultă rugăciunile.

Îți trimit un *Blagovestnik*[1] – memorial pentru Vlădica, şi o fotografie a păr. Mitrofan (care era cel mai apropiat de Vlădica, dintre preoții de aici) citind înaintea sicriului deschis. Poate vei arde tămâia, când te vei ruga pentru odihna sufletului Vlădicii.

Roagă-te pentru mine.

În Hristos, fratele tău
Eugene

---

[1] „Mesagerul"; o revista lunara diocezană, inițiată de Sfântul Ioan.

11/24 feb. 1967

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Nădăjduiesc ca mă vei ierta, din nou, pentru ca mi-am neglijat în mod ruşinos corespondenţa. Am atât de mult de lucru şi aşa de multe treburi care mă distrag, încât sunt, literal, ameţit. Desigur că, mai ales, sunt prins cu publicarea revistei – lucru atât de dificil, încât numai cu ajutorul lui Dumnezeu reuşim să îi dam de cap. Am realizat 2500 de exemplare din ultimul număr, şi aproape întreaga muncă a fost făcută manual – o adevărată *podvig*! Dar rezultatul este extrem de satisfăcător, şi reacţiile arată că a stârnit un adevărat interes. Gleb are încă de lucru la Monterey toată săptămâna, aşa că mă poate ajuta doar la sfârşit de săptămână, şi primim puţin ajutor din alte părţi.

În afară de aceasta, avem librăria, unde afacerea devine mai bună pe zi ce trece – uneori într-atât, încât ajunge sa mă distragă destul de mult. Timpul „liber" mi-l petrec mai ales în biserică, unde îi iau adesea locul unuia dintre preoţi la cliros, slujind atât ca citeţ, cât şi drept cor. Părintele Mitrofan a fost bolnav aproape o săptămână, aşa că am fost aproape zilnic la biserică. Este o foarte bună practică pentru învăţarea slujbelor, şi, desigur, este un har şi o binecuvântare în sine să participi atât de des la dumnezeieştile slujbe. Şi nici măcar nu ştim câtă vreme ne va fi îngăduit acest privilegiu. Pluteşte în aer un sentiment anume, că şi America este pe punctul de a intra în epoca „catacombelor".

Am trimis în plic şi un exemplar al noului *Blagovestnik*, în caz că nu ai primit unul. Gleb este acum editorul (când va găsi vreme pentru aceasta, nu ştiu) şi are multe materiale, ilustraţii etc. Fapt ce ar putea face revista destul de interesanta. I-a venit ideea să facă abonamente şi să o trimită în diferite părţi ale lumii. Ce crezi? Poate l-ai putea ajuta.

Este mult prea târziu ca să te felicit cu ocazia Crăciunului, dar o fac cu ocazia Postului ce se apropie, şi îţi cer iertare. Te rog, scrie-mi când ai ocazia şi spune-mi cum o mai duci. Sărută-l pe finul meu şi salut-o pe Irina şi pe mama ta, din partea mea. Roagă-te pentru noi.

Fratele tău în Hristos,
Eugene

16 feb./1 mar. 1967

Sora draga întru Hristos, Svetlana,

Am fost foarte bucuros să primesc veşti de la tine – şi foarte ruşinat că am aşteptat atât de mult ca să îţi scriu. Am intenţionat de câteva ori să scriu, în vremea Crăciunului, ţie şi lui Dimitri; dar avem atât de mult de lucru şi aşa de multe treburi care ne distrag – capul, pur şi simplu, îmi pluteşte. Aşa că doar săptămâna trecută i-am scris, în cele din urma, lui Dimitri, şi acum, ţie.

Am fost foarte fericit să aflu de noua fiică a lui Mitia[1] şi că Nikoluşka e bine. Fie ca Domnul să îi ţină sănătoşi şi întru credinţa lui Hristos.

J a plecat în octombrie anul trecut în Ţara Sfântă, dar nu a găsit o mănăstire potrivită şi

[1] Dimitri; Mitia este un diminutiv rusesc pentru Dimitri.

s-a întors în America, unde, de atunci, se duce pe la mănăstirile noastre de aici – a fost la Jordanville, Mahopac si la Mănăstirea greacă din Boston. I-a plăcut cel mai mult mănăstirea din Boston, dar stareţul ei era în Grecia, şi nu vor mai primi pe nimeni, până când nu se vor muta într-un loc mai spaţios, în vara aceasta, sau poate mai târziu, aşa că s-a întors să aştepte la Jordanville. Acum, din ceea ce scrie, nu e prea fericit în Jordanville, cu toţi oamenii şi zgomotul de acolo. Într-adevăr, calea sa este grea, dar călătoriile i-au făcut, aparent, mult bine, şi a putut petrece o lună vizitând Locurile Sfinte. Mi-a scris câteva relatări extrem de interesante, despre locurile ortodoxe pe care le-a vizitat.

Cu Gleb şi cu mine este la fel – multă muncă şi foarte puţin timp. Este din ce în ce mai mult de lucru la magazin, şi pe lângă faptul că revista ne consumă aproape tot timpul, acum Gleb a devenit editorul lui *Blagovestnik* – şi poate veni aici doar două zile pe săptămână. Ne rugăm ca Dumnezeu să ne trimită un frate, pentru a realiza mai multe şi a nu ne istovi în aşa măsură – dar trebuie să avem răbdare!

Avem ca mângâiere noul Sobor, chiar lângă noi, şi merg acolo adesea, precum şi la paraclisul de la subsol, unde este îngropat Vlădica – este deschis pentru o scurtă perioadă de timp, în fiecare dimineaţă şi seară. La Sobor, îi iau adesea locul Păr. Mitrofan la cliros, lucru ce îmi dă o foarte bună posibilitate de a practica cititul şi cântatul (adesea de unul singur). Dar încă am *foarte* multe de învăţat despre slujbele Bisericii.

Înţeleg că noul *Blagovestnik* nu a fost expediat, aşa că îţi voi trimite un exemplar. Gleb doreşte ca acesta să aibă multe ilustraţii, şi are multe materiale ce încă nu au fost publicate, aşa că ar putea ajunge o revista foarte interesantă.

Nu am avut timp de nici o „vacanţă” în ultima vreme, dar în Ajun şi de Crăciun am închis magazinul şi am mers la Monterey, unde Gleb şi cu mine am fost cam singurele persoane din cor. A fost frumos să fim într-o bisericuţă, pentru variaţie, iar Batiuşka[2] este minunat.

Probabil ca ai auzit de faptul că Păr. Leonid a părăsit Biserica Sf. Tihon, pentru a porni o biserica a sa – Capela Iverskaia; are acolo Şcoala sa Rusă, care se pare că se bucură de destul succes. L-am înscris pe copilaşul meu duhovnicesc Alexander (in vârstă de 6 ani) la grădiniţă, si învaţă ceva, în pofida faptului că nu ştie mai deloc rusa. (L-am învăţat rugăciunile începătoare, pe care le ştie mai bine decât unii dintre băieţii ruşi!)

Sunt bucuros să aflu că sunteţi cu toţii bine, şi că sora ta şi-a revenit. Voi încerca să scriu mai des, dar te rog să mă ierţi, dacă nu prea reuşesc. Roagă-te pentru Gleb, pentru mine şi pentru J, şi pentru fraţii noştri [trei nume].

Fratele tău în Hristos,
Eugene

nedatată

Hristos Voskrese! [în chirilice]

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Te rog, iartă-mi lunga tăcere. Se pare că nicicând nu apuc să mă aşez şi să răspund la scrisori (trândăvia). Oricum, sunt foarte bucuros să primesc scrisorile tale şi să văd că ajuţi un astfel de luptător pentru Ortodoxie, precum este Păr. G. După cum vezi, *Cuvântul* nostru *Ortodox* a întârziat într-atât, încât o notă privind parohia ar fi fost inutilă; însă, poate vom avea un articol despre parohie puţin mai încolo?

„Grecii” noştri din Biserica de peste Hotare, pe care îi iubim mult, ne-au tulburat de curând, încercând să-şi impună părerile privind unele chestiuni secundare, asupra tuturor celorlalţi. Unii convertiţi au venit către noi şi ne-au întrebat: conduc aceştia mişcarea misionară a Bisericii noastre, şi trebuie să credem întocmai precum ei? Unii sunt pe punctul de a cădea în deznădejde, din această pricină. Fie ca Dumnezeu să îngăduie adevăratului duh misionar să înflorească în Biserica noastră, în spiritul şi pentru rugăciunile iubitului nostru Vlădica Ioan, care este o aşa sursă de inspiraţie, pentru noi toţi.

Din harul Domnului, suntem bine şi ne străduim să continuăm ceea ce Vlăd. Ioan ne-a blagoslovit a face. Un al treilea frate ni s-a alăturat – roagă-te pentru el (L), ca şi pentru noi, te rog.

Vara se apropie şi aşteptăm mai mulţi vizitatori, chiar dacă condiţiile noastre sunt mai degrabă primitive şi biserica este încă neterminată. V şi YW, împreună cu copiii, ne-au vizitat în septembrie, anul trecut.

Te rog, trimite urările noastre de Paşti Irinei şi copiilor, şi nădăjduim să auzim mai mult de la tine.

Cu dragoste în Hristos,
Serafim, monahul

P.S. I-am scris Păr. G de câteva ori – pare a fi într-o dispoziţie mai bună, acum?

16/29 ian. 1972
Sf. Pavel Tebeul

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Deşi îţi scriu chiar mai puţin şi mai cu întârziere decât tine – totuşi îţi trimit urări din inimă, pentru perioada sfântă ce tocmai a trecut şi pentru Marele Post ce va veni. Nici eu nu te-am uitat, dar pare să fie tare greu a-mi găsi vreme pentru corespondenţă. Uneori cred că am mai puţin timp acum, decât atunci când trăiam în oraşul cel ocupat – dar aceasta probabil din pricină că acum facem cu mult mai multe.

Da, îmi aduc aminte de Paştile petrecute împreună, precum şi de plimbările din preajma Muntelui Tamalpais (o dată în a doua duminică a Postului, cred). Iar acum, Dumnezeu ne-a îngăduit marea bucurie de a putea vieţui tot timpul într-o astfel de atmosferă. În străfund, simt o mare fericire, iar dacă uneori munca mă covârşeşte, tot ce am de făcut este sa ies afară, pentru a mă „bucura întru Domnul” iarăşi.

Trăim de fapt pe un munte, al cărui versant nordic este împădurit, fiind şi locul unde se găsesc chiliile noastre, iar versantul sudic este acoperit de tufişuri; este foarte asemănător Muntelui Tamalpais (precum şi muntelui Athos). Avem doua colibe mai degrabă mici, una pentru tipărituri, iar alta pentru locuit, la care adăugam camere, puţin cate puţin, din vreme în vreme; biserica noastră este terminată cam pe jumătate, dar e neîncălzită şi, din această cauză, facem acolo slujbe doar vara şi la Praznice. Avem o mica *trapeznaia,* unde ţinem slujbele zilnice – Vecernia şi Pavecerniţa seara, Miezonoptica, Utrenia şi Ceasurile dimineaţa, cu *obedniţa* Duminica şi de sărbători, exceptând dăţile când suntem norocoşi să avem Liturghia, atunci când duhovnicul nostru, Păr. Spiridon, sau alt preot ori vlădică ne vizitează – cam o dată pe lună, mai puţin iernile. Restul zilei îl petrecem lucrând, mai ales tipărind, de vreme ce suntem întotdeauna în urmă, şi, când este timp, construind sau grădinărind. Până acum am avut puţin timp pentru grădinărit, şi există multe greutăţi: nu este apă, pământul e tare prost,

căprioare şi veveriţe care mănâncă tot ce-i verde etc. Dar în acest an, folosim un îngrăşământ (natural; am luat *Enciclopedia grădinăritului natural*) şi două cisterne, una de metal pentru apa potabilă, alta de plastic pe care am aşezat-o în pământ (800 de galoane) pentru grădină... Şi, astfel, vom face o încercare cu grădina. Mai avem şi 11 pomi fructiferi, dar, vara trecută, căprioara a doborât gardurile şi a mâncat toate frunzele verzi, aşa că nu ştiu dacă copacii vor mai creşte în acest an. Avem şi multe coacăze sălbatice şi câteva mure sălbatice, dar până acum nu am avut timp să facem gem sau dulceaţă din ele. Te rog, trimite-ne informaţii despre plantele sălbatice comestibile, ca şi despre plantele medicinale, şi vom încerca să le folosim.

Vremea este destul de fierbinte vara (100+), dar mare parte a anului e mai degrabă frig, de când suntem aici. În ultimele două ierni au fost ninsori moderate şi nu prea mult îngheţ. Săptămâna trecută s-a topit toată zăpada de anul acesta şi unele plante au început să înmugurească, şi am crezut că se apropie primăvara, dar săptămâna aceasta am avut zăpadă proaspătă, de 17 inci, aşa că, până la urmă, mai avem de aşteptat primăvara. Desigur, totul e acum foarte frumos – o adevărată sălbăticie nordică.

Deocamdată suntem doar noi doi aici, şi nu facem nici o încercare să „recrutăm” pe alţii, având credinţa că Dumnezeu va trimite pe cine sau ce este de trebuinţă. Câţiva tineri au venit şi au stat cu noi, vreme de câteva săptămâni, ca *trujeniki*[1], şi unul dintre ei poate ni se va alătura, nu peste multa vreme.

Te rog, transmite *poklon*-ul meu Irinei şi copiilor. [Nădăjduiesc] că într-o zi să îmi văd, în cele din urmă, finul – voia Domnului. Părintele Gherman vă trimite şi el salutari. Roagă-te pentru noi.

Cu dragoste în Hristos,
Serafim, monahul

12/25 martie 1972
Sf. Simeon Noul Teolog

Frate drag întru Hristos, Dimitri,

Te rog sa îmi ierţi, din nou, întârzierea în a-ţi scrie – iarăşi, doar neglijenţă. (...)

Ai primit un exemplar din *Nikodemos*? Este o mica publicaţie a unei familii de mireni (convertiţi) ce trăieşte nu departe de noi (de fapt la 200 de mile – dar sunt cei mai apropiaţi vecini ortodocşi ai noştri!). Avem mari speranţe pentru ea.

În Duminica Floriilor, din voia lui Dumnezeu, vom avea din nou Liturghie la schitul nostru. Părintele Gherman mi se alătura, trimiţând felicitări ţie, Irinei şi copiilor, cu ocazia Praznicului Praznicelor ce se apropie. Acesta mi s-a părut mereu a fi perioada „misionară” a anului, atunci când ar trebui să ne curăţim prin postire şi să ne umplem de inspiraţia Paştilor, iar, în vreme ce se citesc zilnic în Biserică Faptele Apostolilor, noi înşine ar trebui să aducem roadă, spre mântuirea sufletelor. Fie ca Hristos Dumnezeul nostru să trimită ajutorul şi harul Său în sprijinul nostru!

Cu dragoste în Hristos,
Serafim, monahul

Scrisă de mână, ianuarie 1980. Felicitare de Crăciun a Schitului Gogotha, tipărită de călugări, cu inscripţia înăuntru: „Cerul şi pământul sunt astăzi laolaltă, căci Hristos s-a născut”.

Dragă Dimitri –

Binecuvântarea Domnului să fie cu tine!

Vă trimit ţie, Irinei şi întregii familii urări din inima, cu ocazia praznicelor Naşterii şi Botezului Domnului.

Multe, multe mulţumiri pentru amabila ta ospitalitate şi pentru tot ce ai săvârşit ca să îmi faci călătoria[1] atât de fructuoasă. Simt că am realizat cu adevărat ceva, şi e îndeosebi bine să vezi sporind printre tineri interesul pentru lucrurile duhovniceşti.

M-am întors în siguranţă şi am avut o mare ceremonie aici, de Crăciun (cam 15 oameni şi 2 picioare de zăpadă!).

Transmite urările mele speciale şi binecuvântarea mea lui Kolia[2] şi spune-i că vreau să îmi scrie o scrisorică, ca să-mi zică ce mai face.

S liuboviu o Hriste [Cu dragoste în Hristos]

ned. Ieromonakh Serafim [nevrednicul ieromonah Serafim]

Scrisă de mână

Schimbarea la Faţă a Domnului, 1981

Dragă Dimitri –

Binecuvântarea Domnului să fie cu tine!

Îmi pare rău că nu ţi-am scris mai devreme. Nu am mers la Conferinţa Ortodoxă din Pennsylvania; am avut aici de ţinut câteva conferinţe, şi pur şi simplu nu a mai rămas timp pentru o astfel de călătorie lungă. Pe lângă aceasta, din nefericire, duhul grecilor noştri nu este cel potrivit, şi mă considera un „teozof”, eretic, şi nu mai ştiu ce altele. Negreşit că vor părăsi în curând Biserica noastră, din moment ce văd că episcopii se găsesc în acelaşi duh cu Frăţia noastră.

Un tânăr pe care l-am botezat de Paşti, HG, îşi vizitează acum mama în New Jersey, şi poate va trece pe la tine. Dacă vine, fă-i o primire călduroasă. A devenit destul de serios în ceea ce priveşte viaţa sa, şi avem nădejde pentru el. Mama sa este rusoaică şi ortodoxă, dar tatăl său este lituanian, şi din aceasta pricină nu a fost botezat în copilărie.

Am avut un pelerinaj de vară extrem de reuşit luna aceasta. 150 de oameni au venit în prima zi, şi aproape 60 au rămas pentru întreaga săptămână de conferinţe. E vădit faptul că interesul în Ortodoxie creşte puternic printre tineri, atât ruşi, cât şi americani (precum şi alţii – sirieni, de exemplu). Am mai ţinut o prelegere şi la Conferinţa Tineretului Rus, în San Francisco.

Te rog, transmite-i binecuvântarea şi salutările mele Irinei şi copiilor. Ne rugăm pentru M. Îi voi scrie lui Kolia, nu peste multă vreme. Spune-i că mă gândesc la el.

Roagă-te pentru noi.

Cu dragoste în Hristos

Nevrednicul Ieromonah Serafim

---

[2] Preotul Grigorie Kravcina, care a răposat la sfârşitul anilor `80.

[1] lucrători; unii candidaţi la monahism vieţuiesc şi muncesc la o mănăstire pentru un timp, înainte de a hotări să devină fraţi începători.

[1] Către Mănăstirea Sfânta Treime, Jordanville, NY, unde a vorbit la Conferinţa de tineret Sfântul Gherman.

[2] Finul Par. Serafim, Nikolai.

24 ian/6 feb. 1980

Dragă Svetlana Romanova,

Binecuvântarea Domnului să fie cu tine!

Slavă Domnului, am slujit astăzi Liturghia de ziua Fericitei Xenia, şi se pare că aproape mi-am revenit la normal – sunt doar un pic obosit. Din fericire, doctorul a reuşit să îmi extragă piatra renală fără a mai fie nevoie să mă taie, aşa că nu a fost o operație prea importanta. Dar totuşi am petrecut şase zile în spital, şi toți s-au îngrijorat pentru mine; am fost foarte mişcat să aud cât de multă lume s-a rugat pentru mine. Acum avem multă muncă de făcut, recuperând activitatea de tipărire. Ne este mult mai greu să tipărim, având atâtea activități, şi ne rugăm Domnului să ne arate calea cea dreaptă. Frații noştri ne ajuta un pic – dar din nefericire, până acum nu avem pe nimeni ce este „de acelaşi suflet" cu noi, şi este foarte dificil să îi învățam aceasta – sufletul american este foarte dens şi pătrunde în profunzimea Ortodoxiei abia după mulți ani. D şi N sunt încă cu noi, şi SW este deja aici de câteva luni. Un rasofor din Jordanville doreşte să ni se alăture din primăvară – roagă-te ca să fie cu adevărat *iedinomişlenik*[1] – altfel e foarte greu, şi „ajutoarele" noastre ne fac să consumăm mai multă energie decât ne oferă. Numele său e părintele P – un american.

Îți mulțumesc foarte mult pentru icoana Sf. Grigorie cel Mare, pe care am primit-o în siguranță. Îmi place foarte mult chipul – dar ar fi trebuit sa aibă o barbă mică! Părintele Gherman va adăuga cândva barba, în timpul său „liber".

Am avut o iarna aspră – trei picioare de zăpadă, depuse în câteva zile, în preajma Crăciunului american. Dar acum zăpada s-a dus, soarele a apus, şi parcă ar fi primăvară. Ar trebui să putem lucra mai mult.

Mii de mulțumiri pentru rugăciunile şi grijile tale. Roagă-te pentru noi toți, ca Dumnezeu să ne țină şi să ne arate cel mai bine cum să fim rodnici. Roagă-te îndeosebi pentru maicile noastre, ce viețuiesc la 15 mile spre vest de noi şi care, poate, în curand, vor prelua o parte din munca noastră de tipărire: M, B, S, N. Sunt toate foarte bine şi cu mult mai „în acelaşi duh" cu noi, decât au fost frații.

Cu dragoste în Hristos

Nevrednicul Ieromonah Serafim

22 aug./4 sept. 1981
Sf. Mucenic Agatonic

Dragă Svetlana Romanova,

Binecuvântarea Domnului sa fie cu tine!

Îți mulțumesc foarte mult pentru felicitarea de ziua mea onomastică, şi pentru celelalte scrisori ale tale. Din nou, sunt atât de nevrednic în a-ți răspunde! Ți-am mulțumit vreodată pentru icoana Sf. Pantelimon? Dacă nu – mii de mulțumiri; îmi place extrem de mult.

[1] O persoană de acelaşi cuget.

Aceste ultime săptămâni au fost cele mai aglomerate pentru noi. Am avut 150 de oameni în prima zi a pelerinajului nostru, şi cam încă 50 au mai venit până la sfârşitul săptămânii. Are loc o adevărată „renaştere” printre tineri, atât americani, cât şi rusi, şi toți sunt dornici să învețe şi să devină mai profund ortodocşi. Am botezat doi noi convertiți, şi alți câțiva s-au convertit în decursul săptămânii. Episcopul Alipie a fost aici în prima zi, şi episcopul Lavr a făcut o vizită în cursul săptămânii. Slavă Domnului, pelerinajul a fost chiar un succes.

Înainte de aceasta, am fost la San Francisco şi am ținut o prelegere la Conferința Tineretului Rus (despre viitorul Rusiei şi sfârşitul lumii), şi am făcut o călătorie misionară către Woodburn, Oregon, iar de acolo la Spokane, Washington (lângă Idaho), unde avem câteva familii ortodoxe. Am botezat trei oameni în Spokane, şi am fost de față în Etna, când Păr. Alexey Young a botezat şapte oameni (doi adulți şi cinci copii). Micuța misiune din Etna este în creştere, şi acum are cinci familii (după ce a cuprins doar două, vreme de mulți ani).

Iarna aceasta vom avea probabil cel puțin şapte sau opt frați: Părintele Gherman şi cu mine, rasoforul S (care stă cu noi de aproape un an), fratele G (băiatul negru de 17 ani, care sta împreună cu noi de 7 ani şi tocmai a fost hirotesit citeț, de către episcopul Alipie), novicele D, frații E, S si H (ultimul va deveni probabil novice, atunci când se va întoarce din vizita la părinții săi, în New Jersey – este un lituanian pe care l-am botezat de Paşti – mama sa era rusoaică, dar nu l-a botezat în copilărie din pricina tatălui său lituanian) şi seminaristul V, care îşi va petrece cu noi cel de-al doilea an al său de seminar (este din Burlingame, tot un convertit). SA va fi de asemenea cu noi, mergând la şcoala la liceul local. În Wildwood (10 mile spre vest de aici) se afla acum patru maici: maica B, rasofora N, novicele M si C. Unii dintre frați şi dintre surori au venit de puțină vreme, dar unii vor sta mai mult, şi acum avem câțiva candidați serioşi, ce poate vor sta permanent.

După toți aceşti ani, se pare ca am prins aici rădăcini adânci, şi câțiva mireni se gândesc să se mute la Platina (oraşul aflat la doua mile de noi). Unul dintre ei vrea chiar să deschidă acolo un orfelinat, şi deja are o orfană (de fapt, o fată fugită de acasă, care participa la slujbele din Redding şi acum s-a botezat). Roagă-te pentru ei – [numele].

Sunt bucuros întotdeauna atunci când primesc veşti de la tine – te rog să mă ierți că răspund arareori. Roagă-te pentru noi toți.

Cu dragoste în Hristos,

Nevrednicul Ieromonah Serafim